Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

7.9.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunnan asiantuntijakuuleminen 9.9.2022

Asia: U 50/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollisuuden päästöistä (teollisuuspäästödirektiivin muuttaminen)

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollisuuden päästöistä.

Maa- ja metsätalousministeriö on ollut valmistelemassa Valtioneuvoston kirjelmää eläinsuojien osalta.

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa nostaa Euroopan parlamentin ja neuvoston ehdotuksesta direktiiviksi teollisuuspäästöistä liittyen esille seuraavat asiakohdat:

Ehdotuksen määrällisesti suurin soveltamisalan laajennus koskisi eläinsuojia. Soveltamisala määriteltäisiin eläinyksikkönä, joka olisi sekä sioille, siipikarjalle, naudoille, että näitä sisältäville yhdistelmätiloille 150. Eläinyksikköinä käytettäisiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston täytäntöönpanoasetuksen (EU N:0 808/2014) mukaisia eläinyksiköitä, joissa yksi eläinyksikkö vastaisi 3 000 litraa maitoa vuodessa tuottavaa lypsylehmää. Maa-ja metsätalousministeriön mielestä käytettävän eläinyksikön tulisi paremmin huomioida eri eläinlajien ympäristövaikutukset, jolloin eri tuotantosuuntia kohdeltaisiin tasapuolisesti. Esimerkki ympäristövaikutukseen perustuvasta eläinyksiköstä on Suomessa tällä hetkellä käytettävä ympäristöluvitukseen sovellettava eläinyksikkö (YSL 527/2014, liite 3).

SYKEn arvion mukaan direktiiviehdotukseen perustuvan 150 eläinyksikön rajan mukaisesti soveltamisalaan kuuluvien eläinsuojien lukumäärä kasvaisi nykyisestä 275 eläinsuojasta noin 1 700 eläinsuojaan ja näistä lähes puolet olisi nautatiloja. Kaikista Suomen nautatiloista direktiiviehdotuksen soveltamisalassa olisi noin 10 %, sikatiloista noin 60 %, siipikarjatiloista noin 70 % ja yhdistelmätiloista noin 15 %. Eläinsuojien ympäristönsuojelun taso on jo nyt Suomessa korkea, ja käytännössä kaikki direktiiviehdotuksen mukaiset eläinsuojat kuuluvat jo nyt YSL:n (527/2014) lupa- tai ilmoitusmenettelyn soveltamisalaan. Siten muutoksen ei oleteta aiheuttavan merkittävää kustannusta tiloille. Tarkkaa arviota komission esityksen taloudellisista vaikutuksista maatalouteen ei ole tehty.

Direktiiviehdotus sisältä eläinsuojille mahdollisuuden kevennettyyn lupamenettelyyn sekä ehdotuksen säätää eläinsuojien lupahakemusten vähimmäissisällöstä. Maa- ja metsätalousministeriö pitää hyvänä esitettyä eläinsuojien kevennettyä lupamenettelyä verrattuna muihin direktiivilaitoksiin. Arviomme mukaan eläinsuojien kevennetyn lupamenettelyn vähimmäisvaatimukset vastaavat nykyisen ympäristönsuojelulain eläinsuojia koskevan ympäristölupa- tai ilmoitusmenettelyn vaatimuksia. Maa- ja metsätalousministeriö pitää YSA (713/2014) 3§n sisältämiä vaatimuksia lupahakemuksen sisällöstä riittävinä, eikä näitä vaatimuksia tulisi kiristää.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

7.9.2022

Direktiiviehdotuksessa esitetyt ympäristötehokkuuden sitovat raja-arvot ovat hankalia noudattaa luonnolliseen ilmanvaihtoon perustuvissa eläinsuojissa, erityisesti puolilämpimissä verhoseinäpihatoissa, koska ilmanvaihdon säätömahdollisuudet ovat niissä hyvin rajallisia. Koska tämän tyyppisistä rakennuksista poistoilmaa ei johdeta ulos putkilla, on lisäksi päästöjen määrittäminen ja sitä kautta lupaehtojen noudattamisen todentaminen erittäin haastavaa. Suomessa direktiiviehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat, naudoille tarkoitetut eläinsuojat ovat pääsääntöisesti verhoseinäpihattoja.